

התנהגות בבית ומחוצה לו : כמה טיפים מועילים

כלב יושב לו בנחת ומסתכל סביבו. פתאום בא ידידו הטוב, האדם, קושר קולר סביב צווארו, מחבר אליה רצועה ומתחיל למשוך אותו בכוח. ברוב המקרים התוצאה הפוכה מן המצופה, הוא ימשוך בחזרה. הכלב עומד ליד החלון ונובח. השכנים ישנים, הרעש מפריע וידידו הטוב מתחיל להתעצבן. הוא מתחיל לצעוק עליו בקול רם שיפסיק. שוב תוצאה הפוכה. אם קודם נבח בעוצמה בינונית הרי שעכשיו האוקטבות עולות. הכלב ברח, הוא מטייל בפארק וידידו קורא לו אבל הוא לא חוזר. ההגיון אומר שבמקרה כזה צועקים "אם לא תחזור מיד או ואבוי לך", ומתחילים לרוץ אחריו. ניהשתם נכון – הוא בורח ומגביר את המהירות. אפשר כמובן לנסות שיטה חינוכית אחרת: "אם לא תבוא מיד, לא תקבל היום אוכל". גם זה נבדק ונמצא כלא עובד.

ברגע שאנחנו מבינים עקרונות אלה הגענו לחצי הדרך לפתרון. היות והכלב לא מבין את שפתנו, אין כל ערך להסברים ולאיומים. מאחר והוא רץ יותר מהר מאיתנו, וגם לא מסכים שיגררו אותו, הרי שאנחנו צריכים לאמץ לעצמנו אסטרטגיה שונה לחלוטין. לאסטרטגיה זו קוראים "חינוך בעזרת חיזוקים חיוביים". חיזוק חיובי הוא צ'ופר, משחק, שבחים, חיבוק, לטיפה או כל דבר אחר אשר עשוי לשמח את ליבו הקטן.

קודם לחיזוק החיובי, כמובן בא השלב בו מראים לכלב מה רוצים ממנו.

דוגמאות:

- הכלב נובח - מרגיעים אותו, על ידי כך שמסבים את תשומת ליבו למשהו אחר, ובאותה השנייה שהוא מפסיק - משבחים אותו !
- הכלב לא חוזר אלינו- קוראים לו בשמו ומתחילים לרוץ בכיוון הפוך. הכלב חושב שאלו כללי המשחק, והיות וחוש הצייד טמון בו ממילא, הוא רץ אחרינו. ברגע שהוא הגיע אלינו- משבחים אותו.
- כלל חשוב נוסף: התשבחות חייבות לבוא מיידית להתנהגות הרצויה, אחרת הכלב לא יודע על מה משבחים אותו – הוא איננו מקשר זאת להתנהגותו הקודמת הרצויה.

1 בית גידול לכלבי האסקי סיבירי, אילוף כלבים וחינוך גורים, ייעוץ לבעלי כלבים, מכירת מזון וציוד נלווה

לילד, אפשר להגיד בערב "היות ובצהרים הבאת ציון טוב מבית הספר אני לוקח אותך עכשיו לקולנוע".
עם כלבים זה לא עובד. ראשית, כי הם לא חובבי קולנוע ידועים... שנית, כי הם לא נוהגים ללכת לבית הספר, והעיקר - הם לא זוכרים בערב מה היה בצהרים

עוד דוגמא :

אם ניקח ילד קטן מכפר נידח בן עשר בקתות בהרי ההימליה ונשתול אותו בצהרי יום חול בפנינת הרחובות 42 וברודוויי, במרכז מנהטן, ניו יורק, הוא ירגיש בערך כמו גור שנחשף לראשונה לחיים מחוץ לחממה של אימו והשגר (קבוצת הגורים אחיו להמלטה).
חיברות (SOCIALIZATION בלועזית) הינה תהליך חינוכי חשוב בחיי הכלב. התקופה הטובה ביותר להתחיל בה היא בגיל שלושה חודשים, לאחר שסיים את חיסוני המשושה. (לגבי חיסון הכלבת – פחות קריטי במרבית אזורי הארץ).
כלומר - חשיפת הכלב לכל אותן תופעות (מראות, אנשים, חיות, קולות, ריחות) איתן הוא יבוא במגע בהמשך דרכו.
קחו אותו לטייל בפארק, תפגישו אותו עם ילדים, מבוגרים, זקנים ותינוקות, כלבים וחתולים, תנו לו לראות ולשמוע מכונניות ואופנועים, להריח את הסביבה, לנסוע במכונית ולא לשכוח גם את רעש שואב האבק הפן או המכונה שקוצצת את הדשא.
בכל פעם שאנו פוגשים בעל כלב ברחוב והוא עוצר בעדו מלהתנפל על הגור שלנו, אנו רואים כלב שלא עבר תהליך של חיברות כפי שמומלץ.
כמובן שניתן לעשות את זה גם בגיל מבוגר יותר אבל זה ידרוש יותר זמן וסבלנות. כמו אצל בני אדם, בגיל מבוגר יותר קשה יותר להסתגל לדברים חדשים, לשנות הרגלים ודפוסי התנהגות שכבר התקבעו ולמחוק טראומות או השפעת חוויות שהספיק הכלב לחוות עד כה.
ככל שהכלב יכיר את סביבתו, יחווה חוויות חיוביות בכל מפגש, כך יהיה יותר בריא בנפשו, רגוע ולא תוקפני. איכות חייו מעתה והלאה תהיה משופרת לעין ארוך.

לתשומת לבכם – למרות שהכלב עדיין גור, ונהוג לחשוב שגור איננו מהווה גורם תחרותי או מאיים לכלבים אחרים ולכן אין סכנה שיתקפו אותו – עדיין, לא אחת קורה שכלב אחר תוקף גור. טראומה כזו בחיי הגור יכולה להטביע רישומה באופן קריטי וקשה יהיה למחוק אותה מזיכרונו, מלבד האספקט של הפגיעה הפיזיולוגית. השפעתה עלולה להיות הרסנית. אי לכך, גם אם מומלץ לחשוף אותו כמה שיותר לכלבים אחרים, עדיין יש להיות ערניים ולהיזהר במגע איתם ולבדוק מי הכלב העומד לפגשו.

המלצה אישית שלי בשנה הראשונה ללכת עם הכלב רק עם רצועה ולא עם רצועת "פלקסי" נמתחת, החשיבות של הרצועה בשנה הראשונה תשפיע על אופיו והתנהגותו בעתיד.

כלב שנוהג ללכת ללא רצועה לא תמיד יקשיב לבעליו וכמו שהוא לא יענה לבעלים בטיול למטה, כך הוא לא יקשיב גם בבית.

מאד חשוב שכלבנו ידע שאנחנו המנהיגים שלו ועליו לציית לנו, עוד סיבה מספיק חשובה לרצועה קצרה היא הסיבה שגורים בגיל צעיר מאד סקרנים ונוטים לאכול כל דבר ברחוב, משאריות של אוכל, צואת כלבים ואפילו פגרים של ציפורים, לכן מאד מאד חשוב ללכת תמיד עם רצועה.

אפשר פעם עד פעמיים בשבוע להגיע עם הכלב למתחם סגור ושם לשחק עמו בידיעה שיש לנו שליטה על מעשיו, אני היית ממליץ להצטייד ברצועה ארוכה של 10 עד 15 מטר על מנת לתת לכלב שלנו את החופש אבל בשעת הצורך להראות לו שבעצם אנחנו שולטים בכל המצב והוא לא חופשי לחלוטין.